

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
سه شنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۲ - ۲۸ جمادی الاول ۱۴۴۵ - ۱۲ دسامبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۳۲۰ - سال هشتم
۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - صریب کیفی ۶۱۴
hamdelidaily.ir | gmail.com/news.hamdeli | t.me/HamdeliNews

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان
سردبیر: جلال خوش چهره
چاپ: صمیم ۳۳۷۲۷۵ - ۴۴۵ - ۰۲۱
تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷

با شاعران کمروزی

اله‌ام موسوی

چون آتشی و شعله خریدم که بمانی
بر شعله چو پروانه بپریدم که بمانی

آغوش پذیرای من و حرف و خیالت
چون خاطره در لحظه رسیدم که بمانی

ای عشق مگو بر لب غمگین تو گواهی
من نیز دل از جمله بپریدم که بمانی

حرفی به دلم هست که مانند زلیخا
یوسف شدی و جامه دریدم که بمانی

هم می‌گذری بی خبر از آه دل من
هم در بی ات آواره دویدم که بمانی

کتاب

انتشار «دراماتوزی دلک؛ نظریه و عمل خلق دلک»

کتاب «دراماتوزی دلک؛ نظریه و عمل خلق دلک» نوشته هرنان ژنه، در حیطه تئاتر و ادبیات نمایشی است. کتاب «دراماتوزی دلک؛ نظریه و عمل خلق دلک» نوشته هرنان ژنه و ترجمه شیوا مسعودی از انتشارات نیماژ با تیراژ ۰۰۰ نسخه به چاپ رسیده است. این کتاب با عنوان اصلی تئاتر و ادبیات نمایشی هم‌چنین با عنوان فرعی نقد و نظریه تئاتر شناخته شده است. هرنان ژنه دانش‌آموخته و مدرس تئاتر است و تمام عمر خود را به یادگیری و آموزش تئاتر گذرانده است. وی هم‌چنان تدریس در این حوزه و همکاری با مجلات تئاتر اسپانیا و تحقیق و پژوهش مشغول است. آن چیزی که در این کتاب حائز اهمیت است به چندوجهی شکل‌گیری دلک در تئاتر اروپا و شناخت معنای واقعی دلک در یک اثر نمایشی پرداخته است. این کتاب از سه بخش کلی با فصول متعدد نوشته شده که در بخش اول به تجربه تا نظریه اشاره شده و در بخش دوم از نظریه تا عمل و همچنین در بخش سوم تمرین تا تجربه را مورد بررسی قرار می‌دهد. کتاب موردنظر در حیطه بخش تئاتر و ادبیات نمایشی است و برای دوستداران تئاتر اروپا، دانشجویان، اساتید و پژوهشگران این حوزه مورد استفاده قرار می‌گیرد. مسئله اصلی و به بیانی دغدغه نویسنده برای نگارش این کتاب؛ کندوکاو حضور دلک و معنابخشی به شخصیت او در تئاتر هابی است که متعلق به مردم و فرهنگشان در تئاتر اروپای قرن بیستم است. بنابراین باتوجه به معنای «دراماتوزی دلک»؛ نویسنده سعی بر آن دارد که ساختار دلک و بازیگران دلک در یک نمایش را با رویکرد طنزآمیز و انتقادی مورد بررسی قرار دهد و از نمایش‌نامه‌نویسان و کارگردانان تئاتر

طاقه‌ن تاریخچه

لغو قرارداد تقسیم ایران از سوی لنین با وقوع انقلاب روسیه

از یازدهم تا چهاردهم دسامبر سال ۱۹۱۷ (دهم آذر ۱۲۹۶ هجری خورشیدی) دولت انقلاب بلشویکی (توده‌ای) روسیه در چند اعلامیه جداگانه قراردادهای تحمیلی دولت تزاری روسیه به ایران و امتیازهای کسب شده از ایران را لغو و از بدی‌های پولی ایران به روسیه صرف‌نظر کرد. لنین شخصاً در اعلامیه‌ای که در ۱۴ دسامبر ۱۹۱۷ با امضای او صادر شده بود عهدنامه‌ای را سال ۱۹۰۷ انگلستان و روسیه دایر بر تقسیم ایران به دو منطقه نفوذ و یک منطقه بی طرف فی مابین و ضمانت محرمانه آن را ساقط از درجه اعتبار اعلام داشت و تاکید کرد که هرگونه قراردادی که با استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و آزادی ایرانیان مغایرت داشته و آن را محدود کند از این لحظه بی اثر و کان لم یکن است و همه را پاره کرده و دیگر وجود خارجی که بتوان به آنها استناد کرد نخواهند داشت. مقامات مغلوب و ناآگاه دولت وقت تهران غفلت کردند که بخواهند؛ اکنون که نظام تزاری روسیه از میان رفته، قراردادهای گلستان و ترکمن چای که میان‌جیگری انگلستان تنظیم شده بود لغو و مناطق متصرفه به وطن بازگرداندن شوند. تردید نبود دولت انقلاب روسیه که در آن زمان در مناطق شمال ارس با دشواری‌های متعدد رو به رو بود این خواست را میبپذیرفت. در پی اعلامیه لنین، تروتسکی به عنوان کمیسر نیروهای مسلح روسیه اعلام داشت که به واحدهای نظامی روسیه که بر طبق عهدنامه انگلستان و روسیه مبنی بر تقسیم ایران در این کشور مستقر شده اند دستور خروج فوری از ایران را داده است. سران انقلاب روسیه سپس برای جلب اعتماد ایرانیان به حرف‌های خود «براوین» دیپلمات روسیه را به تهران فرستادند تا افکار عمومی ایران را حضوراً از مواقع آگاه سازد و به عنوان نماینده سیاسی

با همسفران ما محصل

نگاهی به دفتر شعر «چند بهار از سرانگشت هایم برید» از لیلا هوشیار

پرواز بهانه‌ای بود برای بی‌آشنایی

پوشش می‌دهد اگر عشق و معشوق نباشند، راوی در شب و آندوه و تنهایی دفن می‌شود؛ «با سم ضربه‌های سکوت/کمی آنطرف‌تر میاهو را به تلاقی نشستهای او من با آخرین سازها ملودی چشمان تو را رقصیده‌ام.» در این سروده‌ها حتی در جریان است که در بستری آشنا/مناسبات زبان اصلی شاعر است: «ملودی چشمان ترا رقصیده‌ام.» به جز اینها از نگاه من، مهم‌ترین وجه شاعرانه هوشیار، توانایی او در ارائه هنری نوعی بیان ساده است. شاعر گاهی این بیان ساده تا آنجا پیش می‌برد که ایجاز را فرومی‌گذارد و عریان تمام مکنونات دلش را بروز می‌دهد و شعر را از هنر تهی می‌کند: «به هیچ نمی‌مانی آنه کوه، نه ابرنه دریا، نه رود/آه همه. آنی، همه آنی، همه. آن...» شعر امروز نباید در عرفان وحدت وجودی غرق شود، اگر دوست داشت همه را او ببینید، باید این گونه شود: «منم تک‌مای از تو جدا مانده از خودم.» شعر هم فشرده است و هم موجز و موجزتر و غمگین: «چه شسیرین نوشیده می‌شوی/ وقتی هنوز تن گرمی داری.» لیلا هوشیار با یک نوع بیان ساده تصویری‌از کلمات، حضور

فیض شریعی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

«جهان در حیابی شیشه‌های جا ماند او من در زهدان زنی که هنوز درد می‌کشد/بگذر از شبی بگویم که حیابها شکستند و زنی زیبا در قابی سرد جا ماند/اینجا دنیا هنوز بر روی یک پاشنه می‌چرخد/او من باید منظر میهمانی باشم که به تمام قاب‌های جهان لیخند بزند.» محور و موضوع این دفتر شعر، در همین شعر بالایا جمع شده است. «زنی زیبا در قابی سرد...» ترکیب‌هایی استعاری و تشبیهی که ایسن محور را اسکورت می‌کنند: «هبوط آینه، دیوارهای نگاه، چک چک شعرهاتن تنانه مرطوب آفتاب، لب های خیس حوض‌انتهایی فراموشی خواب، آونگ هستی، آرامش رام سیاهی، غار تنهایی، آخرین سطر تنت، حسرت شبانه های سکوت، سمرضبه‌های سکوت، دهان شب، حنجره فریاد...» در این شعرها و ترکیبات تصویری این فضای سرد و تیره را فقط عشق

گویندگان

نامه «آصف بیات» به «یورگن هابرماس» فیلسوف آلمانی

بیش از همیشه به شجاعت اخلاقی نیاز داریم

پروفیسور هابرماس گرمای، شاید مرا به خاطر نیابرد، در مارس ۱۹۹۸ در مصر یکدیگر را ملاقات کردیم. شما در مقام استاد ممتاز مدعو به دانشگاه آمریکایی در قاهره آمدید تا با اساتید، دانشجویان و مردم تعامل داشته باشید. همه مشتاق بودند صحبت‌های شما را بشنوند. در روز گاری که اسلام‌گرایان و دیکتاتورها در خاورمیانه به نام «حفظ اسلام» آزادی بیان را سرکوب می‌کردند، ایده‌های شما درباره حوزه عمومی، گفت‌وگوی عقلانی و زندگی دموکراتیک همچون گفت‌وگوی دلپزیری درباره ایران و سیاست مذهبی داشتیم. من کوشیدم ظهور جامعه «پاسالامی» در ایران را برای شما نقل کنم، که به نظر می‌رسید بعد در سال ۲۰۰۲ در سفرقران به تهران آن را تجربه کردید، این وقایع پیش از زمانی بود که در مورد جامعه «پاسکولار» در اروپا صحبت کردید. ما در قاهره به این نتیجه رسیدیم که مفاهیم اصلی شما برای تقویت حوزه عمومی فراملی و گفت‌وگویی بین‌فرهنگی پتانسیل بالایی دارد. او از طریق بحث آزاد به‌جد درباره‌ی جان کلام فلسفه ارتباطی شما در مورد چگونگی دستیابی به حقیقت اجماع اندیشیدیم. اکنون حدود ۲۵ سال بعد، در برلین بیانیه مشترک شما با تیتیر «اصل همبستگی» درباره جنگ غزه را با اندکی نگرانی و اضطراب خواندم. این بیانیه به‌طور ضمنی نشان می‌دهد که این دست‌انته‌اها از اسرائیل غیرقابل تحمل است. زیرا حمایت از دولت اسرائیل بخش بنیادین فرهنگ سیاسی آلمان است، «که برای زندگی یهودیان و حق موجودیت اسرائیل عناصر اصلی هستند که ارزش حمایت ویژه را دارند.» اصل «حمایت ویژه» در تاریخ استثنایی آلمان، در «جنایت‌های دسته‌جمعی دوران نازی‌ها» ریشه دارد. ستایش‌برانگیزی درباره‌ی شما که شما و طبقه سیاسی-روشنفکر کنونی‌تان در حفظ خاطره آن وحشت تاریخی تزلزل‌ناپذیرید تا وحشت‌های مشابهی بر سر یهودیان (و به گمان من، و امیدوارم، سایر مردمان) رخ ندهد. ما صورت‌بندی شما، از و سوسای شما درباره استناتن‌گرایی آلمانی در عمل برای گفت‌وگو درباره سیاست‌های اسرائیل و حقوق فلسطینیان جایی باقی نمی‌گذارد. وقتی انتقاد از «فدایات اسرائیل» را با «انکاش‌های پوهستیانه» می‌آمیزد، سکوت را تشویق و بحث را خفه می‌کنید. من در مقام فردی دانشگاهی حیرت‌زده شدم وقتی فهمیدم در دانشگاه‌های آلمان - حتی در کلاس‌های درس، که باید فضاهای آزاد برای بحث و پژوهش باشند- وقتی موضوع فلسطین طرح می‌شود، تقریباً همه سکوت می‌کنند. در روزنامه‌ها، رادیو، تلویزیون تقریباً به کلی از بحث آزاد و معادل درمورد این موضوع خبری نیست. در واقع، بسیاری از مردم، از جمله یهودیانی که خواستار آتش‌بس شده‌اند، از موقعیت‌هایشان اخراج شده‌اند، برنامه‌های رسمی و جایزه‌شان لغو شده و «یهودستیزی» متهم شده‌اند. مردم اجازه نداشته باشند از آذانه صحبت کنند، چگونه باید در مورد این که چه چیزی درست است و چه چیزی نادرست با هم مشورت کنند؟ چه بر سر ایده مشهور شما درباره «حوزه عمومی»؟ «گفت‌وگوی عقلانی» و «دموکراسی مشورتی» می‌آید؟ واقعیت این است که بیشتر این انتقادهای اعتراض‌هایی که تکوهش‌شان می‌کنید هرگز اصل حفاظت از زندگی یهودیان را زیر سؤال نمی‌برند- و لطفاً این منتقدان منطقی دولت اسرائیل را با نتوانزای‌های راست افراطی نتگین یا سایر یهودستیزان، که باید شدیداً محکوم گردند و با آن‌ها برخورد شود، اشتباه نگیرید. تقریباً هر بیانیه‌ای را که خوانده‌ام، هم حملات حماس بر ضد غیرنظامیان در اسرائیل و هم یهودستیزی را محکوم می‌کنند. این منتقدان حفاظت از زندگی یهودیان یا حق وجود اسرائیل را مورد مناقشه قرار نمی‌دهند. آنها در مورد نفی زندگی فلسطینی‌ها به حق وجود فلسطین بحث می‌کنند. این چیزی است که بیانیه شما به طرز ترازیکی در مورد آن ساکت است. در این بیانیه به اسرائیل در جایگاه یک قدرت اشغال‌گر یا به غزه به منزله‌ی زندانی روبرز کمترین اشاره‌ای نشده است. در مورد این تمایز کزره‌اانه کلمه‌ای ذکر نشده است. این بیانیه از زودهن در روزی زندگی فلسطینیان در کرانه باختری اشغالی و اورشلیم شرقی حرفی نمی‌زند. «فدایات اسرائیل» که شما آن را «در اصل موچه» می‌ناید، شامل وقایعی است که در ادامه ذکر می‌کنم: «ناداشتن ۰۰۰۰۰ بمب در شش روز

زنگار

خبرت هست که بی روی تو آرامم نیست
طایقت بار فراق این همه ایامم نیست
خالی از ذکر تو عضوی چه حکایت باشد
سر مویی به غلط در همه اندامم نیست
میل آن دانه خالم نظری بیش نبود
چون بدیدم ره بیرون شدن از دامم نیست
شب بر آتم که مگر روز نخواهد بودن
بامدات که بنیمن طمع شامم نیست
چشم از آن روز که بر کردم و روت دیدم
به همین دیده سر دیدن اقوامم نیست

مجاز

می‌خوام به استارتاپ برنم به اسم «او گریه»،
هروقت حالت بد بود زنگ می‌زنی می‌هم‌گریه
سفرارش می‌دی، میاد دوتایی باهم گریه می‌کنید.
(Atom)

نمی‌دونم چسبوری بگم؛ ولی من استناد
تلاش‌های بی‌جا و روز زدن الکی، برای درست
کردن چیزهای خراب‌شده‌ام. کلا در ذهن من،
«لش کن حالا، بعدی» مقوله‌ای راحت نیست
و پروسه‌ها دارم. معتقدم اگر مشکل جزئی‌ایی
هست، چرا حلش نکنیم؟ بیا حالا که «واقعاً» همو
دوست داریم به‌جای ترک کردن هم، درستش
کنیم؛ همو؟ (آنشلی توتیتر)

یک بار به بچه کوچولو ۴-۵ساله اومده بود
با دلدرد و حالت تهوع. داشتم براش نسخه‌شو
مینوشتم ک یهو بالا آورد. بچه اینقد خجالت
کشید ک من کلی گفتم عمو مشکلی نداره، آدم
بزرگاشم این‌جوری میشن. اخروشم به مامانش
گفت از طرف من از اقای دکتر معذرت خواهی
کنید، من روم نمیشه. شعورش از ۸۰/مردم
بیشتر بود. (amin)

زن‌ها در بالای کوه متولد میشن و مردها در
دزه‌های اطرافش، مرد بر اساس میزان صعودش
قضاوت میشه و زن بر اساس میزان سقوطش،
مرد چیزی زیادی برای بدست آوردن داره و
زن چیزی زیادی برای از دست دادن. مردانگی
ساخته میشه و زنانگی حفظ میشه، بهش فکر
کن! (جوآدفسکی)

فکرتور

لاستیک‌هایی که درون خود

«زنجیر چرخ» دارند

شرکت هیوندای از لاستیک‌های جدید و ابداعی خود با زنجیر چرخ داخلی رونمایی کرد.
شرکت هیوندای طرح جدیدی از چرخ و لاستیک ارائه کرده است که دارای زنجیر چرخ داخلی است، سیستمی که با فشار یک دکمه باز و جمع می‌شود و به‌طور بالقوه به فرآیند دشوار و پرزده‌سرسن و باز کردن سنتی زنجیر چرخ در شرایط برف و بوران پایان می‌دهد. هر یک از این لاستیک‌ها دارای شش شیار و فرورفتگی در سراسر سطح خود هستند که هم ردیف با شش سیم تعبیه شده درون این شیارهای لاستیک است.

داخل این شیارها سیم‌های زنجیر مانند ضمیمی وجود دارد که به خوبی به سمت داخل آج لاستیک جمع شده‌اند.

ایس‌آی‌لها با استفاده از آلیاژهای حافظه‌دار فشرده ساخته می‌شوند که می‌توانند با جریان برق فعال شوند و زمانی که جریان الکتریکی از آنها عبور می‌کند، باز می‌شوند.

بنابراین وقتی جاده لغزنده می‌شود و نیاز به زنجیر چرخ به وجود می‌آید، تنها کاری که راننده باید انجام دهد، فشار دادن یک دکمه است. بدین ترتیب آلیاژ حافظه‌دار به شکل اولیه خود باز می‌گردد و از سطح آج بالاتر می‌رود و رانندگی در برف را آسان می‌کند. بنابراین دیگر خبری از دردسر بستن زنجیر چرخ زیر برف و باران و یخ زدن انگشتان نیست.

هیوندای می‌گوید، این سیستم به‌عنوان یک مزیت جانبی می‌تواند برای یادآوری نسبت به فرا رسیدن زمان تهیه لاستیک‌های جدید نیز عمل کند، چرا که وقتی آج لاستیک از بین برود و زمان تعویض فرا برسد، آلیاژهای زنجیر چرخ داخلی آن در حالت عادی هویدا خواهند شد و راننده متوجه می‌شود که باید چرخ‌ها را تعویض کند.

البته هیوندای تاکید کرده که این مفهوم هنوز در حد یک ایده است و ممکن است زمان زیادی تا تحقق آن طول بکشد.

جون مو پارک، رئیس تیم توسعه‌شاسی پیشرفته هیوندای می‌گوید: این نوآوری که امیدواریم روزی در خودروهای هیوندای و کیا معرفی شود، نشان دهنده تعهد ما به تبدیل فناوری‌های پیشرفته به راه‌حل‌های واقعی برای مشتریان است.

در واقع، از آنجایی که کل مجموعه چرخ‌ها به طراحی مجدد و با اتصالات الکتریکی متکی است، برای تحقق این امر نیاز به انجام کارهایی خاص، هم از جانب هیوندای و هم از طرف تولیدکنندگان تأیر است.

برای افرادی که اغلب نیاز به رانندگی در شرایط برفی یا یخبندان دارند، ایسن فناوری می‌تواند یک آسودگی بزرگ و یک نجات‌دهنده واقعی باشد.

هیوندای می‌گوید که این فناوری را در کره جنوبی و ایالات متحده به ثبت رسانده است و هیوندای/کیا قصد دارد تولید انبوه این تایرها را پس از توسعه بیشتر این فناوری، آزمایش‌های دوام و عملکرد و بررسی مقررات در نظر بگیرد. در هر حال ایسن ایده‌ی فوق‌العاده‌ای است که امیدواریم زودتر آن را ببینیم.

در حال حاضر می‌توانیم ویدیوی مفهومی آن را به تماشا بنشینیم.

دریچه

رایما سوپرانی - وتوزنلا